

Wrocław, 6 lutego 2020 roku

WK.WR.40.47.2019.208

**Pan  
Dariusz Pawliszczy  
Wójt Gminy Gromadka**

**ul. Generała Sikorskiego 9  
59-706 Gromadka**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 561 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 2137), przeprowadziła w okresie od dnia 2 października do 13 grudnia 2019 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Gromadka. Zakres zbadanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym i przekazanym Panu Wójtowi w dniu 13 grudnia 2019 r. Ponadto, w dniach od 21 października do 5 listopada 2019 r. została przeprowadzona kontrola gospodarki finansowej w Szkole Podstawowej w Gromadce. Izba skierowała do kierownika tej jednostki wystąpienie pokontrolne, przekazane Panu do wiadomości.

Nieprawidłowości ujawnione w wyniku kontroli kompleksowej gospodarki finansowej Gminy Gromadka wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

#### **W zakresie księgowości i sprawozdawczości**

W zakresie prowadzenia ewidencji księgowej Urzędu i budżetu Gminy stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- na koniec 2018 r. konto 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (w Urzędzie) i konto 224 „Rozrachunki budżetu” (w Organie) wykazywały salda Wn w kwocie odpowiednio: 2.267.832,43 zł i 79.831,78 zł. Na podstawie prowadzonej do kont 221 i 224 ewidencji analitycznej ustalono, że było to „per saldo” sald Wn i Ma. Z ewidencji analitycznej wynikało, że konto 221 posiadało saldo Wn w wysokości 2.288.023,90 zł i saldo Ma w wysokości 20.191,50 zł a konto 224 - saldo Wn w wysokości 82.666,10 zł i saldo Ma w wysokości 2.834,32 zł. Naruszało to art. 16 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2018 r. poz. 395 ze zm., aktualnie obowiązujący: Dz.U. z 2019 r. poz. 351), który stanowi, że „konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej”;

- w kontrolowanym okresie nie zachowano zasady czystości obrotów na koncie 130 „Rachunek bieżący” w zakresie wydatków (zawyżono obroty Ma konta 130 w podziałkach klasyfikacji budżetowej łącznie o 3.243,64 zł w 2017 r. i 34.372,73 zł w 2018 r.).

Powyższe świadczy o nieprzestrzeganiu zasad funkcjonowania kont: organu 224 i Urzędu 221 i 130, określonych w załączniku nr 2 i nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1911 ze zm.).

Bilans otwarcia ksiąg rachunkowych Urzędu (w roku 2018) i Organu (w roku 2019) był niezgodny z bilansem zamknięcia odpowiednio za 2017 r. i za 2018 r. Niezgodności dotyczyły kont Urzędu: 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”, 860 „Wynik finansowy” oraz konta Organu: 241 „Rozrachunki z tytułu sum do wyjaśnienia”. Naruszało to przepisy art. 5 ust. 1 w związku z art. 13 ust. 5 powołanej ustawy o rachunkowości, które stanowią, że „(...) wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów należy ująć w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych” oraz „przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera należy zapewnić automatyczną kontrolę ciągłości zapisów, przenoszenia obrotów i sald”.

Zobowiązania wynikające z 6 faktur na łączną kwotę 2.330,65 zł, zostały uregulowane z opóźnieniem wynoszącym od 1 do 10 dni w stosunku do terminów płatności określonych w wystawionych fakturach, co było niezgodne z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm. aktualnie obowiązujący: Dz.U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.), z którego wynika, że wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

W sprawozdaniu Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego na koniec 2018 r. w pozycji „Stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego” wykazano kwotę 899.213,17 zł, zamiast kwoty 898.790,51 zł, stanowiącej saldo konta 133 na koniec 2018 r. potwierdzone wyciągiem bankowym. Różnica pomiędzy stanem środków na rachunku bankowym, a kwotą wykazaną w sprawozdaniu Rb-ST wyniosła 422,66 zł. Powyższe naruszało zasady określone w § 22 ust. 1 załącznika nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U z 2018 r. poz.109 ze zm., aktualnie obowiązujący: Dz.U. z 2019 r. poz. 1393 ze zm.).

W sprawozdaniu jednostkowym j.s.t. Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do 31 grudnia 2018 r.:

- w kolumnie „Zobowiązania wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego ogółem” wykazano łącznie kwotę 1.127.321,36 zł, natomiast z ewidencji księgowej wynikała kwota 1.024.235,67 zł.

Różnica pomiędzy danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-28S a wynikającymi z ewidencji księgowej wynosiła 103.085,69 zł,

- w kolumnie „Plan po zmianach”, w dziale 700 rozdziale 70095 § 4300, wykazano kwotę 142.764,93 zł, natomiast z ewidencji księgowej wynikała kwota 146.264,93 zł. Różnica – 3.500 zł.

W sprawozdaniu jednostkowym j.s.t. Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do 31 grudnia 2018 r. w kolumnie „zaległości netto” stwierdzono różnicę pomiędzy ewidencją księgową a danymi wykazanymi w sprawozdaniu, tj.:

- w pozycji zaległości z tytułu podatku od nieruchomości od osób fizycznych (756.75616.0310) wykazano kwotę 257.495,63 zł, natomiast z ewidencji księgowej wynikała kwota 357.495,63 zł. Różnica 100.000 zł,
- w pozycji zaległości z tytułu podatku rolnego od osób fizycznych (756.75616.0320) wykazano kwotę 27.209,27 zł, natomiast z ewidencji księgowej wynikała kwota 27.002,27 zł. Różnica 207 zł.

Powyższe było niezgodne z § 6 ust. 1 pkt 1 oraz § 9 ust. 2 powołanego rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, zgodnie z którym: „Sprawozdania jednostkowe - są sporządzane przez kierowników jednostek organizacyjnych, kierowników jednostek obsługujących i naczelników urzędów skarbowych na podstawie ewidencji księgowej”, a „Kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej”.

W sprawozdaniu jednostkowym j.s.t. Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do 31 grudnia 2017 r. oraz od początku roku do 31 grudnia 2018 r. w kolumnie „Należności pozostałe do zapłaty” wykazano należności długoterminowe w kwocie odpowiednio 2.536,05 zł w 2017 r. i 8.793,15 zł w 2018 r., co było niezgodne z § 3 ust. 1 pkt 8 w związku z § 3 ust. 1 pkt 2 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do powołanego rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, z którego wynika, że w kolumnie „Należności” nie wykazuje się należności długoterminowych.

W sprawozdaniach Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy i Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres sprawozdawczy:

- od początku roku do dnia 31 grudnia 2017 r.:
  - 1) skutki udzielonych ulg i zwolnień za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych) zostały zawyżone w podatku od nieruchomości o kwotę 6.648 zł,
  - 2) skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa w zakresie rozłożenia na raty i odroczenia terminu płatności zostały zawyżone o kwotę 5.885,05 zł, w tym w podatku od nieruchomości o kwotę 3.436,05 zł, w podatku od środków transportowych o kwotę 2.449 zł.
- od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 r.:

- 1) skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy zostały zaniżone w podatku od środków transportowych o kwotę 65.466,41 zł,
- 2) skutki udzielonych ulg i zwolnień za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych) zostały zawyżone w podatku od nieruchomości o kwotę 6.876,50 zł,
- 3) skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy- ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy w zakresie umorzenia zaległości podatkowych zostały zaniżone w podatku od środków transportowych o kwotę 635 zł,
- 4) skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa w zakresie odroczenia terminu płatności zostały zawyżone w podatku od środków transportowych o kwotę 7.843 zł.

Naruszało to przepisy § 3 ust. 1 pkt 9 i pkt 10 i pkt 11 lit. a i b w związku z § 8 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1015 ze zm.), a następnie od 2018 r. § 3 ust. 1 pkt 9, pkt 10 i pkt 11 lit. a i lit. b w związku z § 7 ust. 4 załącznika nr 36 do powołanego rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Do obliczenia skutków obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych w 2017 r. i 2018 r. przyjęto stawki minimalne wynikające z uchwał Rady Gminy Gromadka w sprawie stawek podatku od środków transportowych na 2017 r. i 2018 r. oraz stawki maksymalne obowiązujące w 2016 r., wynikające z obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 7 października 2015 r. w sprawie stawek podatku od środków transportowych obowiązujących w 2016 r. (M.P. z 2015 r. poz. 1029).

W związku z powyższym skutki obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych w 2017 r. i w 2018 r. obliczono nieprawidłowo, ponieważ do obliczenia skutków należało przyjąć stawki maksymalne obowiązujące w 2017 r. i 2018 r. wynikające z obwieszczenia Ministra Finansów odpowiednio z 28 lipca 2016 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych w 2017 r. (M.P. z 2016 r. poz. 779) i obwieszczenia Ministra Rozwoju i Finansów z 6 października 2017 r. w sprawie stawek podatku od środków transportowych obowiązujących w 2018 r. (M.P. z 2017 r. poz. 941). Naruszało to przepis § 9 ust. 1 powołanego rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej w związku z § 3 pkt 9 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39, aktualnie załącznik nr 36 do powołanego rozporządzenia. Według powołanych przepisów kierownicy jednostek (...) są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a w kolumnie "Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy" wykazuje się kwoty stanowiące różnicę pomiędzy dochodami, jakie gmina mogłaby uzyskać, stosując górne stawki podatkowe, a dochodami, jakie powinna uzyskać,

stosując niższe stawki uchwalone przez radę gminy; w przypadku zastosowania przez gminę obniżenia górnej stawki, różnicę - pomiędzy stawką górną a przyjętą w uchwale przez radę gminy, przemnożoną przez podstawę opodatkowania - wykazuje się w kolumnie "Skutki obniżenia górnych stawek..." sprawozdań dotyczących dochodów budżetowych narastająco od początku roku do końca okresu sprawozdawczego.

W bilansie z wykonania budżetu jst, sporządzonym na dzień 31 grudnia 2018 r. saldo Ma konta 241 „Rozrachunki z tytułu sum do wyjaśnienia” w wysokości 102.300,24 zł wykazano w pozycji I.2 „Zobowiązania wobec budżetów”, zamiast w pozycji I.3 „Pozostałe zobowiązania”.

W bilansie jednostki budżetowej (Urzędu), sporządzonym na dzień 31 grudnia 2018 r.:

- w poz. A.II.1.1.1 „Grunty stanowiące własność jednostki samorządu terytorialnego, przekazane w użytkowanie wieczyste innym podmiotom” wykazano kwotę 205.188 zł, pomimo że grunty oddane w użytkowanie wieczyste nie były ujęte w ewidencji księgowej konta 011 „Środki trwałe”. Z wyjaśnienia Wójta wynikało, że powyższa kwota w bilansie została wykazana omyłkowo,
- w poz. B.II.4 bilansu „Pozostałe należności” wykazano per saldo konta 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” w wysokości 11.000 zł (w ewidencji księgowej konto 234 wykazywało saldo Wn w wysokości 11.200 zł i saldo Ma w wysokości 200 zł) oraz saldo Ma konta 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” w wysokości 97,23 zł,
- saldo Ma konta 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” w wysokości 97,23 zł wykazano w pozycji D.II.5 „Pozostałe zobowiązania”, zamiast w pozycji D.II.7 „Rozliczenia z tytułu środków na wydatki budżetowe i z tytułu dochodów budżetowych”.

Powyższe naruszało art. 4 ust. 2 powołanej ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji, dotyczącej przeprowadzonej inwentaryzacji: w 2015 r. środków trwałych i w 2016 r. pozostałych środków trwałych stwierdzono, że:

- inwentaryzację rzeczowych składników stanowiących własność Gminy znajdujących się w Gminnym Ośrodku Zdrowia oraz w jednostkach Ochotniczej Straży Pożarnej w miejscowościach: Gromadka, Różyniec, Wierzbowa, Krzyżowa, Nowa Kuźnia przeprowadzono metodą spisu z natury zamiast w drodze uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów, co było niezgodne z art. 26 ust.1 pkt 2 powołanej ustawy o rachunkowości.
- wg stanu na 31 grudnia 2015 r. i 31 grudnia 2016 r. nie przeprowadzono inwentaryzacji gruntów stanowiących własność gminy oddanych w wieczyste użytkowanie. Grunty ujęte były tylko w ewidencji gminnego zasobu nieruchomości a nie były ujęte w ewidencji księgowej konta 011. Stosownie do § 8 powołanego rozporządzenia w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych,

samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej „Inwentaryzacja nieruchomości powinna zapewnić porównanie danych wynikających z ewidencji księgowej z ewidencją odpowiednio gminnego, powiatowego i wojewódzkiego zasobu nieruchomości”. Nieprzeprowadzenie inwentaryzacji gruntów naruszało art. 26 ust. 1 pkt 3 powołanej ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym inwentaryzację środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, gruntów oraz praw zakwalifikowanych do nieruchomości (...) należy przeprowadzić drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników.

Nieujęcie w ewidencji księgowej gruntów stanowiących własność gminy a oddanych w użytkowanie wieczyste naruszało przepisy art. 24 ust.1 i 2 w związku z art. 3 ust.1 pkt 15 powołanej ustawy o rachunkowości. Grunty oddane w użytkowanie wieczyste w świetle prawa stanowią majątek gminy i tym samym powinny zostać ujęte w ewidencji księgowej. Księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty. Zgodnie z opisem konta 011 „Środki trwałe”, określonym w załączniku nr 3 do powołanego rozporządzenia w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego(...), ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 011 powinna umożliwić ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych oraz ustalenie wartości gruntów stanowiących własność jednostki samorządu terytorialnego, przekazanych w użytkowanie wieczyste innym podmiotom.

Sprawozdania z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi za lata 2017 i 2018 były przedłożone Radzie Gminy Gromadka w obowiązujących terminach, tj. do 31 maja odpowiednio 2018 r. i 2019 r. Natomiast w Biuletynie Informacji Publicznej zostały opublikowane dopiero w dniu 17 października 2019 r., zamiast w terminie do 31 maja 2018 r. (sprawozdanie za 2017 r.) i do 31 maja 2019 r. (sprawozdanie za 2018 r.). Naruszało to przepis wynikający z art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2016 r. poz. 1817 ze zm., Dz.U. z 2018 r. poz. 450 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 688 ze zm.).

### **W zakresie dochodów z tytułu podatków i opłat**

W przypadku wszystkich skontrolowanych podatników opłacających podatek w formie łącznego zobowiązania pieniężnego (10 podatników) Organ podatkowy w 2018 r. dokonywał przypisu podatków w momencie wydania decyzji określających wysokość zobowiązania podatkowego, zamiast pod datą skutecznego doręczenia zobowiązanemu decyzji. Powyższe naruszało przepisy § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. Nr 208 poz. 1375) w związku z art. 21 § 1 pkt 2 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2017 r. poz. 201 ze zm., Dz.U. z 2018 r. poz. 800 ze zm. aktualnie obowiązujący: Dz.U. z 2019 r.

poz. 900 ze zm.). W świetle przywołanych przepisów zobowiązanie podatkowe powstaje z dniem doręczenia decyzji organu podatkowego, ustalającej wysokość tego zobowiązania, a decyzje służą do udokumentowania przypisów.

Organ podatkowy decyzją nr PST/3124/27/2018 z 25 lipca 2018 r. umorzył koszty upomnienia w wysokości 34,80 zł, wbrew postanowieniom art. 67a § 1 pkt 3 powołanej ustawy Ordynacja podatkowa, zgodnie z którym „Organ podatkowy, na wniosek podatnika, z zastrzeżeniem art. 67b, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym, może umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną”.

### **W zakresie wydatków budżetowych**

W Urzędzie Gminy w Gromadce wystąpiły przypadki nieprawidłowego postępowania w zakresie udzielania urlopów pracownikom oraz naliczania ekwiwalentu za niewykorzystany urlop. W latach 2016-2018 pracownikowi nie udzielono urlopu wypoczynkowego za poprzedni rok do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego wbrew art. 168 ustawy z 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz.U. z 2014 r. poz. 1502 ze zm.; Dz.U. z 2016 r. poz. 1666 ze zm.; Dz.U. z 2018 r. poz. 108 ze zm.; Dz.U. z 2018 r. poz. 917 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 1040 ze zm.) Do września 2018 r. nie były udzielone urlopy: 17 dni za 2015 r., 26 dni za 2016 r. i 26 dni za 2017 r. Przyznawano rekompensaty za święta przypadające w sobotę niezgodnie z art. 130 § 2 w związku z art. 151<sup>11</sup> § 1 pkt 2 i § 3 oraz art. 151<sup>1</sup> § 1 pkt 1 lit. c Kodeksu pracy. Urlop okolicznościowy przysługujący pracownikowi z tytułu sytuacji życiowych potraktowano jak urlop wypoczynkowy mimo przepisów § 4, § 15 i § 16 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie sposobu usprawiedliwiania nieobecności w pracy oraz udzielania pracownikom zwolnień od pracy z dnia 15 maja 1996 r. (Dz.U. z 1996 r. nr 60 poz. 281, Dz.U. z 2014 r. poz. 1632). Niewłaściwie naliczono wymiar urlopu (uwzględniono wcześniej wykorzystany urlop wypoczynkowy oraz niewykorzystany urlop okolicznościowy pracownikowi, który nie wykorzystał dni wolnych z tytułu zwolnienia od pracy w określonych sytuacjach życiowych /wówczas nie przysługuje ekwiwalent pieniężny z tego tytułu/), a ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypłacono po wygaśnięciu umowy o pracę (zamiast podczas pozostawania jeszcze w stosunku pracy) - niezgodnie z art. 171 § 1 Kodeksu pracy.

W zakresie przyznawania dotacji na zadania wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu zlecane organizacjom pozarządowym nie udokumentowano, czy przewodniczący i członkowie komisji konkursowych w latach 2017–2018 złożyli oświadczenia, że nie pozostają w takim stosunku prawnym lub faktycznym z podmiotami biorącymi udział w otwartym konkursie ofert, który może budzić uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności podczas oceny ofert – mimo wymogów § 12 ust. 3 pkt 3 „Programu współpracy Gminy Gromadka z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na 2017 rok” (załącznik nr 1 do uchwały Nr XXV/194/16 z dnia 28 października 2016 r.) oraz wymogów § 9 ust. 3 pkt 3 „Wieloletniego programu współpracy

Gminy Gromadka z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na lata 2018 - 2020” (załącznik nr 1 do uchwały Nr XLII/319/17 z 29 listopada 2017 r.).

Wójt Gminy Gromadka udzielił dotacji w kwocie 100.000,00 zł Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Piotra i Pawła i zawarł w dniu 18 września 2018 r. „Umowę nr PPŻFiPG 3/2018 o udzielenie dotacji celowej z budżetu Gminy Gromadka dla Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Piotra i Pawła”. Zgodnie z § 7 i § 8 uchwały Nr XLI/283/13 Rady Gminy Gromadka z 30 grudnia 2013 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (Dz.Urz. Woj. Doln. z 2014 r. poz. 1635), Wójt mógł zawrzeć umowę dopiero po przyznaniu dotacji uchwałą Rady Gminy. Rada Gminy Gromadka nie podjęła uchwały przyznającej dotację w 2018 r. dla Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Piotra i Pawła w Oslej.

### **W zakresie gospodarki mieniem komunalnym**

Przy postępowaniach dotyczących sprzedaży nieruchomości w latach 2017-2019 (działki nr 204/1 obręb Krzyżowa i nr 375 obręb Różyniec działki nr 163/5 obręb Różyniec i nr 550/2 obręb Gromadka, działki nr 256/204, nr 256/146 i nr 256/205 w obrębie Osła i działki nr 382, 3831-2, 384/1,3-9 w obrębie Różyniec) w trybie przetargu ustnego nieograniczonego, miały miejsce przypadki niepodejmowania działań wymaganych przepisami prawa lub podejmowania działań niezgodnych z obowiązującymi przepisami.

W przypadkach niezachowania terminów pomiędzy ogłaszaniem kolejnymi przetargami na zbycie danej nieruchomości i sporządzeniu nowych wycen wartości nieruchomości – nie sporządzano wykazów nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży (8 sytuacji), wymaganych art. 35 i art. 39 ust. 2 i 3 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2016 r. poz. 2147 ze zm., Dz. U. z 2018 r. poz. 121 ze zm., Dz. U. z 2018 r. poz. 2204 ze zm.). Ponadto, nie sporządzono wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę na okres 3 lat (dotyczyło to działek: w 2016 r. - dwie części działki nr 772, w 2017 r. - dwie części działki nr 1042/1), co naruszało przepisy z art. 35 ust. 1 powołanej ustawy o gospodarce nieruchomościami.

W 7 przypadkach opublikowano ogłoszenia o przetargach przed upływem 6 tygodni minimalnego terminu na złożenie wniosków przez osoby korzystające z ustawowego pierwszeństwa przy zakupie nieruchomości oraz w przypadkach kolejnych przetargów w ogłoszeniach nie wskazano terminów przeprowadzenia wcześniejszych przetargów, naruszało to przepisy wynikające z art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz art. 38 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

W ogłoszeniach o przetargach w dwóch przypadkach termin do wniesienia wadium ustalono na dwa dni przed przetargiem. Komisja przetargowa przed otwarciem przetargu nie udokumentowała wniesienia wadium przez uczestników przetargu. Naruszało to przepisy § 4 ust. 5 i 6 rozporządzenia



Rady Ministrów z 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r. poz. 1490).

W trzech przypadkach wystąpiły nieprawidłowości ujęcia w ewidencji księgowej operacji nabycia i sprzedaży nieruchomości. I tak, działka nr 375 obręb Różyniec została zdjeta z ewidencji z datą 31 marca 2017 r. podczas gdy sprzedaż miała miejsce dwa miesiące później w dniu 25 maja 2017 r., a działki nr 163/5 obręb Różyniec i nr 550/2 obręb Gromadka sprzedane odpowiednio 23 marca 2018 r. i 24 października 2018 r. zostały dopiero w dniu 31 października 2019 r. jednocześnie przyjęte na stan i zdjete ze stanu w księgach rachunkowych. Tym samym zdarzenia (przyjęcie i sprzedaż nieruchomości) nie były wprowadzane do ksiąg rachunkowych w okresach sprawozdawczych w których nastąpiły, a księgi nie były prowadzone rzetelnie i na bieżąco, mimo wymogów art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 1-3 powołanej ustawy o rachunkowości.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą: Wójt Gminy Gromadka na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, Skarbnik Gminy Gromadka na podstawie art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz pracownicy merytoryczni Urzędu Gminy zgodnie z zakresami czynności.

## **WNIOSKI POKONTROLNE**

**Przekazując powyższe do wiadomości, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 powołanej ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie niezbędnych działań w celu wyeliminowania nieprawidłowości opisanych w protokole kontroli, a w szczególności:**

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351), w szczególności w zakresie:
  - a) ujmowania zdarzeń, w tym operacji gospodarczych w księgach rachunkowych i wykazywania ich w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy,
  - b) zachowania ciągłości bilansowej, stosownie do art. 5 ust 1 i art. 13 ust. 5 ustawy,
  - c) wykazywanie w księgach rachunkowych Urzędu i budżetu sald konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” i 224 „Rozrachunki budżetu” odzwierciedlających rzeczywisty stan należności i zobowiązań, ustalonych w wyniku uzgodnienia sald kont ksiąg pomocniczych z zapisami konta księgi głównej, stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy,
  - d) wprowadzanie do ksiąg rachunkowych zdarzeń (nabycie i zbycie środków trwałych) w okresach sprawozdawczych w których nastąpiły, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy,

- e) prowadzenia ksiąg rzetelnie i na bieżąco, tak aby dokonane w nich zapisy odzwierciedlały stan rzeczywiście, stosownie do art. 24 ust. 1-3 ustawy,
  - f) przeprowadzania inwentaryzacji składników majątkowych powierzonych kontrahentom zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy,
  - g) przeprowadzania inwentaryzacji gruntów w sposób zgodny z regulacjami zawartymi w art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy.
2. Przestrzeganie rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1911 ze zm.) oraz obowiązującej w Urzędzie dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, w szczególności w zakresie:
- a) ewidencjonowania operacji gospodarczych na kontach Urzędu: 130 „Rachunek bieżący jednostki”, 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” oraz na koncie budżetu - 224 „Rozrachunki budżetu”, stosownie do opisów kont,
  - b) ujęcia w ewidencji księgowej konta 011 „Środki trwale” gruntów stanowiących własność gminy oddanych w wieczyste użytkowanie, stosownie do opisu konta.
3. Przestrzeganie przepisów Ministra Finansów z 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208 poz. 1375), w szczególności z zakresie dokonywania przypisu podatku na koncie podatnika pod datą skutecznego doręczenia decyzji organu podatkowego, stosownie do § 4 ust.1 pkt 2 rozporządzenia w związku z art. 21 § 1 pkt 2 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2019 r. poz. 900 ze zm.).
4. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1393 ze zm.), w szczególności w zakresie:
- a) sporządzania sprawozdań jednostkowych na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej, stosownie do § 6 ust. 1 pkt 1 i § 9 ust. 2 rozporządzenia,
  - b) wykazywania w sprawozdaniu Rb-27S należności pozostałych do zapłaty zgodnie z § 3 ust.1 pkt 8 w związku z § 3 ust.1 pkt 2 załącznika nr 36 do rozporządzenia,
  - c) wykazywania w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP skutków obniżenia górnych stawek podatków, skutków udzielonych ulg i zwolnień oraz skutków decyzji wydanych przez Organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w zakresie umorzeń zaległości podatkowych i rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności, zwolnienia z obowiązku pobrania bądź ograniczenia poboru zgodnie odpowiednio z § 3 ust. 1 pkt 9,

- 10 i 11 lit.a i lit.b w związku z § 7 ust. 4 załącznika nr 36 do rozporządzenia,
- d) wykazywania w sprawozdaniu Rb-ST stanu środków na rachunku bankowym na podstawie dowodów bankowych, stosownie do § 22 ust. 1 załącznika nr 36 do rozporządzenia,
  - e) sporządzenia korekt sprawozdań Rb-PDP i Rb-27S za 2017 r. i 2018 r. wraz z uzasadnieniem, stosownie do § 24 ust. 6 załącznika nr 36 do rozporządzenia.
5. Stosowanie prawidłowych stawek maksymalnych podatku od środków transportowych, wynikających z obwieszczenia Ministra Finansów w sprawie stawek podatku od środków transportowych obowiązujących w danym roku, do obliczenia skutków obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych.
  6. Podjęcie działań w zakresie prawidłowego ustalenia kwot skutków udzielonych przez gminę ulg i zwolnień oraz skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy w przedmiocie obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych obliczonych za okres sprawozdawczy, tj. 2017 r. i 2018 r. i powiadomienie Izby o ich wynikach.
  7. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2019 r., poz. 900 ze zm.), w szczególności w zakresie nie dokonywania umorzeń należności z tytułu kosztów upomnienia na podstawie art. 67a § 1 pkt 3 ustawy.
  8. Przestrzeganie przepisów ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.), w szczególności w zakresie dokonywania wydatków publicznych w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy.
  9. Przestrzeganie przepisów ustawy z 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz.U. z 2019 r. poz. 1040 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie sposobu usprawiedliwiania nieobecności w pracy oraz udzielania pracownikom zwolnień od pracy z dnia 15 maja 1996 r. (Dz.U. z 2014 r. poz. 1632), w szczególności dotyczących:
    - a) udzielania pracownikom urlopu wypoczynkowego najpóźniej do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego, zgodnie z art. 168 ustawy,
    - b) przyznawania rekompensat za święta przypadające w sobotę zgodnie z art. 130 § 2 w związku z art. 151<sup>11</sup> § 1 pkt 2 i § 3 oraz art. 151<sup>1</sup> § 1 pkt 1 lit. c ustawy,
    - c) terminowego wypłacania pracownikowi ekwiwalentu za niewykorzystany urlop z powodu rozwiązania lub wygaśnięcia umowy o pracę, zgodnie z art. 171 § 1 ustawy,
    - d) udzielania urlopów okolicznościowych wynikających z sytuacji życiowej pracowników zgodnie z § 4, § 15 i § 16 ust. 1 rozporządzenia.
  10. Poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu o realizacji działań mających na celu skorygowanie do rzeczywistości należnej kwoty wypłaconego w dniach 21 i 28.12.2018 r.

ekwiwalentu za niewykorzystany urlop w związku wygaśnięciem umowy o pracę (pismo B.2122..2019 z dnia 21.11.2019 r. podpisane z up. Wójta przez Sekretarza Gminy).

11. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2019 r. poz. 688 ze zm.), w szczególności w zakresie:
  - a) publikowania w Biuletynie Informacji Publicznej, nie później niż do dnia 31 maja każdego roku, „Sprawozdań z realizacji programu współpracy Gminy Gromadka z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego” za rok poprzedni, zgodnie z wymogiem art. 5a ust. 3 ustawy,
  - b) dokumentowanie składania przez przewodniczącego i członków komisji konkursowych oświadczeń o braku powiązań z podmiotami biorącymi udział w otwartych konkursach ofert (wymóg § 9 ust. 3 pkt 3 „Wieloletniego programu współpracy Gminy Gromadka z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na lata 2018-2020” - stanowiącego załącznik nr 1 do uchwały Nr XLII/319/17 Rady Gminy Gromadka z dnia 29 listopada 2017 r.), w celu realizacji art. 15 ust. 2f ustawy.
12. Zawieranie przez Wójta Gminy Gromadka umów o udzielenie dotacji celowej na dofinansowanie prac przy obiektach zabytkowych po udzieleniu dotacji przez Radę Gminy Gromadka na mocy odrębnej uchwały, zgodnie z trybem przyjętym w uchwale Nr VII/52/19 Rady Gminy Gromadka z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (Dz.Urz. Woj. Dolno. z 2019 r. poz. 3180 ze zm., Dz.Urz. Woj. Dolno. z 2019 r. poz. 4141).
13. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2018 r. poz. 2204 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r. poz. 1490), w szczególności w zakresie:
  - a) wszczynanie od początku procedur przetargowych w przypadku dokonania nowych wycen wartości nieruchomości oraz w sytuacji niezachowania terminów pomiędzy ogłaszaniem kolejnymi przetargami na zbycie danej nieruchomości (w tym sporządzanie wykazów nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży), a także sporządzanie wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę na czas dłuższy niż 3 miesiące, zgodnie z art. 35 i art. 39 ust. 2 i 3 ustawy,
  - b) podawanie ogłoszeń o przetargach na zbycie nieruchomości do wiadomości publicznej po upływie terminu do złożenia wniosków przez osoby korzystające z pierwszeństwa zakupu ze wskazaniem miejsca przetargu oraz terminów przeprowadzenia wcześniejszych przetargów, tj. zgodnie z przepisami art. 34 ust. 1 i pkt 1 i 2 oraz art. 38 ust. 2 ustawy,

- c) prawidłowe określanie w ogłoszeniach o przetargach na sprzedaż nieruchomości terminów wpłat wadium, umożliwiających Komisji przetargowej stwierdzenie wniesienia wadium co najmniej trzy dni przed przetargiem, zgodnie z § 4 ust. 5 i 6 rozporządzenia.

**Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 i ust. 4 powołanej ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.**

**Do wiadomości:**

Pan  
Krzysztof Król  
Przewodniczący Rady Gminy Gromadka